

Bryssel den 4 maj 2026
(OR. en)

8824/26

ENER 213
FISC 158
ECOFIN 561
COMPET 516
ENV 443
IND 301

FÖLJENOT

---

från: Europeiska kommissionens generalsekreterare, undertecknat av
Martine DEPREZ, direktör

inkom den: 30 april 2026

till: Thérèse BLANCHET, generalsekreterare för Europeiska unionens råd

---

Komm. dok. nr: C(2026) 2852 final

Ärende: KOMMISSIONENS REKOMMENDATION
av den 30.4.2026
om skydd av utsatta kunder och energifattiga kunder mot
energiavstängningar och under planering och genomförande av
utfasningen av naturgas eller under avveckling av distributionsnät för
naturgas

För delegationerna bifogas dokument – C(2026) 2852 final.

Bilaga: C(2026) 2852 final

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 30.4.2026
C(2026) 2852 final

KOMMISSIONENS REKOMMENDATION

av den 30.4.2026

om skydd av utsatta kunder och energifattiga kunder mot energiavstängningar och under planering och genomförande av utfasningen av naturgas eller under avveckling av distributionsnät för naturgas

{SWD(2026) 126 final}

KOMMISSIONENS REKOMMENDATION

av den 30.4.2026

om skydd av utsatta kunder och energifattiga kunder mot energiavstängningar och under planering och genomförande av utfasningen av naturgas eller under avveckling av distributionsnät för naturgas

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 292, och av följande skäl:

- (1) Energiavstängning sker när ett hushåll stängs av från väsentliga energitjänster såsom el- eller gasförsörjning. Det beror ofta på utebliven betalning av fakturor, vilket kan tillskrivas en kombination av faktorer som är nära kopplade till energifattigdom, däribland låga inkomster, höga energikostnader och otillräcklig tillgång till energieffektivitetslösningar och finansiering.
- (2) Skydd mot och förbud mot energiavstängning vid kritiska perioder infördes för första gången 2009 och stärktes genom direktiv (EU) 2019/944¹ och förstärktes ytterligare genom direktiv (EU) 2024/1711² och direktiv (EU) 2024/1788³, i syfte att säkerställa att alla konsumenterna har tillgång till väsentliga energitjänster, med nya bestämmelser och leverantörsskyldigheter avseende konsumenträttigheter och konsumentskydd.
- (3) Tillgång till bostäder och grundläggande energitjänster är en förutsättning för rätten till en skälig levnadsstandard, vilket erkänns i principerna 19 och 20 i den europeiska pelaren för sociala rättigheter och i EU-planen för bostäder till överkomlig kostnad⁴. Att säkerställa skydd mot avstängning bidrar därför direkt till unionens sociala mål och ett fullständigt genomförande av denna princip.
- (4) Såsom framhålls i meddelandet om handlingsplanen för överkomliga energipriser⁵ begränsar höga energikostnader möjligheten för allt fler européer att betala sina energiräkningar. Detta inbegriper utsatta kunder, som lägger en oproportionerligt högre andel av sin inkomst på energi, och många medelinkomsttagare.

---

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/944 av den 5 juni 2019 om gemensamma regler för den inre marknaden för el och om ändring av direktiv 2012/27/EU, EUT L 158, 14.6.2019. ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/944/oj>.

² Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1711 av den 13 juni 2024 om ändring av direktiven (EU) 2018/2001 och (EU) 2019/944 vad gäller förbättring av utformningen av unionens elmarknad, EUT L, 2024/1711, 26.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1711/oj>.

³ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1788 av den 13 juni 2024 om gemensamma regler för de inre marknaderna för förnybar gas, naturgas och vätgas, om ändring av direktiv (EU) 2023/1791 och om upphävande av direktiv 2009/73/EG, EUT L, 2024/1788, 15.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1788/oj>.

⁴ EU-planen för bostäder till överkomlig kostnad – Bostäder – Europeiska kommissionen, COM (2025) 1025 final, 16.12.2025.

⁵ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén – Handlingsplan för överkomliga energipriser. Tillvarata det verkliga värdet av energiunionen för att trygga överkomlig, effektiv och ren energi för alla i EU, COM(2025) 79 final.

- (5) Denna rekommendation omfattar ”energifattigdom” enligt definitionen i artikel 2.52 i direktiv (EU) 2023/1791⁶ och ”utsatta kunder” enligt definitionen i artikel 28 i direktiv (EU) 2019/944⁷ och artikel 26 i direktiv (EU) 2024/1788⁸. Kommissionen har offentliggjort två rekommendationer⁹ om energifattigdom, som också berör utsatta kunder.
- (6) Enligt artikel 10.11 i direktiv (EU) 2019/944 och artikel 11.10 i direktiv (EU) 2024/1788 ska medlemsstaterna säkerställa att energileverantörerna ger hushållskunder tillräcklig information om alternativa åtgärder till avstängning i tillräckligt god tid före en planerad avstängning. Dessa alternativ kan gälla möjligheter till stöd för att undvika avstängning, system för förskottsbetalning, energibesiktningar, energirådgivningstjänster, alternativa betalningsplaner, råd om skuldhantering eller anstånd med avstängning, och de bör inte medföra en extra kostnad för de kunder som står inför en avstängning. Effektiva metoder har redan införts i hela unionen och kan kopieras och skalas upp för att skydda de mest utsatta kunderna – som, om de använder en mätare för förskottsbetalning, skulle kunna känna sig tvungna att välja självavstängning – och säkerställa fortsatt tillgång till energi.
- (7) Ett snabbt införlivande av EU:s bestämmelser om utsatta kunder och energifattigdom, särskilt artikel 28a i direktiv (EU) 2019/944 och artikel 28 i direktiv (EU) 2024/1788, är avgörande för att säkerställa en övergripande strategi för att skydda utsatta hushåll från energiavstängning genom samordnad och samarbetsinriktad styrning på flera nivåer och med flera berörda parter och utbyte av bästa praxis mellan alla berörda aktörer.
- (8) En korrekt identifiering av utsatta kunder och av energifattiga personer är avgörande för utformningen av effektiva stödåtgärder. Regelbundna översyner och uppdateringar av relevanta uppgifter är nödvändiga för att bedöma om stödmottagarna bör få fortsatt stöd eller om deras individuella situation har förbättrats, och för ge riktat stöd till behövande i god tid.
- (9) För att ta itu med de bakomliggande orsakerna till energifattigdom, skydda utsatta kunder och förhindra avstängning krävs prioritering av strukturella, långsiktiga åtgärder genom unionsfinansiering och nationell finansiering. Sådana åtgärder omfattar energieffektivitet, tillgång till förnybar energi, egenproduktion av energi, egenförbrukning av energi, energidelning, energigemenskaper, tillsammans med främjande av smarta mätare och energiövervakning i realtid.
- (10) Lättillgänglig information och vägledning, riktad utbildning, enkla verktyg och proaktivt engagemang före avstängning är avgörande för att stärka och skydda utsatta

---

⁶ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/1791 av den 13 september 2023 om energieffektivitet och om ändring av förordning (EU) 2023/955, EUT L 231, 20.9.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/1791/oj>.

⁷ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/944 av den 5 juni 2019 om gemensamma regler för den inre marknaden för el och om ändring av direktiv 2012/27/EU, EUT L 158, 14.6.2019, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/944/2025-10-12>.

⁸ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1788 av den 13 juni 2024 om gemensamma regler för de inre marknaderna för förnybar gas, naturgas och vätgas, om ändring av direktiv (EU) 2023/1791 och om upphävande av direktiv 2009/73/EG, EUT L, 2024/1788, 15.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1788/oj>.

⁹ Kommissionens rekommendation (EU) 2020/1563 av den 14 oktober 2020 om energifattigdom, EUT L 357, 27.10.2020, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2020/1563/oj>; Kommissionens rekommendation (EU) 2023/2407 av den 20 oktober 2023 om energifattigdom, EUT L, 2023/2407, 23.10.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2023/2407/oj>.

kunder och energifattiga kunder. Detta kommer att öka medvetenheten och förtroendet för leverantörer.

- (11) Digitala tillgängliga verktyg, inbegripet fjärravläsbara förbrukningsuppgifter, smarta mätare och verktyg för interaktion mellan leverantör och kund, gör det möjligt att upptäcka tidiga tecken på betalningssvårigheter. Förutsägbar finansiering av transparenta rådgivningsverktyg och stödinstrument, såsom gemensamma kontaktpunkter som tillhandahåller integrerade energireoveringstjänster, i enlighet med direktiv (EU) 2024/1275¹⁰ om byggnaders energiprestanda, är avgörande för att tillgodose utsatta hushålls individuella behov.
- (12) Under vissa särskilda omständigheter och när stödet är tydligt inriktat på utsatta hushåll är direkt riktat offentligt stöd (t.ex. subventioner, energikuponger, riktade stödprogram) en viktig åtgärd för att hjälpa utsatta kunder att ha kontroll över sina energiräkningar och förhindra energiavstängning, som ett komplement till strukturella och långvariga åtgärder.
- (13) För att skydda kunderna mot energiavstängning kan lagstiftningsåtgärder omfatta säsongsrelaterade förbud mot avstängning, stöd till kunder som har problem att betala energiräkningar och skyddsåtgärder för att undvika de negativa konsekvenserna av system för förskotts betalning, såsom installations- och underhållskostnader och säkerställande av att tarifferna för användare av mätare för förskotts betalning inte är högre än för andra energikunder.
- (14) Enligt artikel 27a i direktiv (EU) 2019/944, som infördes genom direktiv (EU) 2024/1711, ska medlemsstaterna införa ett system med avseende på sistahandsleverantörer. Enligt artikel 29 i direktiv (EU) 2024/1788 ska medlemsstaterna införa ett system med avseende på sistahandsleverantörer eller vidta likvärdiga åtgärder för att säkerställa kontinuitet i försörjningen åtminstone för hushållskunder. Enligt de ovan nämnda bestämmelserna ska medlemsstaterna också säkerställa att en sådan leverantör, om en slutkund överförs till en sistahandsleverantör, meddelar sina villkor och säkerställer sömlös kontinuitet i tjänsterna för dessa kunder under den period som krävs för att hitta en ny leverantör.
- (15) Energileverantörerna har en avgörande roll att spela när det gäller att skydda utsatta kunder och förhindra energiavstängningar. Det är mycket viktigt att införa begripliga, enkla och stegvisa förfaranden för avstängning som tillgodoser dessa kunders behov och situation. Frivilliga åtagandekoder som involverar leverantörer, konsumentorganisationer och systemansvariga för distributionssystem kan bidra till att förhindra energiavstängningar, främja rättvis och transparent behandling av kunder och ge tillgång till tydlig information och stöd.
- (16) För att förstå egenskaperna hos och omfattningen av situationen för kunder som stängts av eller löper risk för avstängning är det viktigt att övervaka avstängningsprocesserna, deras nivåer, orsaker och konsekvenser samt klagomål från hushållskunder. Detta inbegriper en översyn av de uppsägningstider som fastställts av energileverantörerna, en bedömning av tillgången och tillgängligheten till betalningsplaner och nivån på det stöd som erbjuds utsatta kunder. De nationella regleringsmyndigheterna spelar en viktig roll när det gäller att samla in och tillhandahålla relevant information i enlighet med artikel 59.1 o i direktiv (EU)

---

¹⁰ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1275 av den 24 april 2024 om byggnaders energiprestanda, EUT L, 2024/1275, 8.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1275/oj>.

2019/944 och bidrar därmed till att säkerställa att alla kunder skyddas på lämpligt sätt och stöds genom effektiva åtgärder.

- (17) När det gäller skyddet av utsatta kunder och kunder som är drabbade av energifattigdom under planeringen och genomförandet av utfasningen av naturgas eller när distributionsnät för naturgas avvecklas ska kommissionen enligt artikel 27 i direktiv (EU) 2024/1788 ge medlemsstaterna vägledning.
- (18) Den senaste tidens volatilitet i energipriserna till följd av Rysslands krig mot Ukraina och den efterföljande övergången till dyrare import av flytande naturgas visar tydligt på behovet av att påskynda omställningen till lokalt producerad ren energi till överkomliga priser.
- (19) Flera medlemsstater har redan lanserat nationella eller regionala strategier för utfasning av naturgas, och medger att denna övergång kommer att vara en gradvis och långsiktig process.
- (20) För att säkerställa energitrygghet och överkomliga energipriser måste kunderna ges möjlighet att byta från naturgas till renare, elbaserade alternativ. Även om förnybara gaser kan spela en roll i vissa områden förväntas stora delar av det befintliga gasdistributionsnätet bli föråldrade. Detta kommer att kräva förvaltningsåtgärder och strategisk investeringsplanering för att undvika strandade tillgångar.
- (21) Att skydda utsatta hushåll och säkerställa överkomlig och inkluderande tillgång till ren energi bör vara en vägledande princip för utfasningen av naturgas. Detta är avgörande för att säkerställa en smidig övergång till renare energialternativ för de flesta energifattiga kunderna och för att förebygga risken för att stigande tariffer påverkar dem på ett oproportionerligt sätt och ytterligare exponerar dem för energifattigdom.
- (22) En effektiv samordning mellan de nationella, regionala och lokala myndigheterna, gasoperatörerna och de andra relevanta operatörerna inom el-, värme- och kylsektorerna samt arbetsmarknadens parter, konsumentorganisationerna, det civila samhället och de lokala berörda parterna är nödvändig för att säkerställa en gemensam, sektorsövergripande och integrerad systemplaneringsstrategi för utfasningen av naturgas, baserad på gemensamma scenarier för utvecklingen av tillgång och efterfrågan på energi inom alla energisektorer och utvecklad med deltagande av alla relevanta berörda parter. En sådan samordning skulle stödja en konsekvent planering och ett konsekvent genomförande, bland annat när det gäller förekomsten av tillräckliga disponibla resurser och tillgången till finansiering för lokala myndigheter som viktiga möjliggörande faktorer, samt utvecklingen av flexibla och transparenta långsiktiga nätverksstrategier.
- (23) Dåligt förberedda, kommunicerade eller genomförda processer för utfasning av naturgas riskerar att skapa socialt motstånd och misstro mot fördelarna med elektrifiering och energioberoende. Medlemsstaterna bör därför sätta invånarna i centrum och basera sitt arbete på de gemensamma principerna om konsumentskydd, öppenhet, rättvisa, tillgänglighet, överkomliga priser och allmänhetens deltagande.
- (24) Medlemsstaterna skiljer sig åt när det gäller beroendet av naturgas, byggnadsbeståndets egenskaper, hur de genomför utfasningen av värmepannor för fossila bränslen i enlighet med artikel 17.15 i direktiv (EU) 2024/1275 och deras kapacitet att stödja utsatta hushåll. De måste i sina nationella byggnadsrenoveringsplaner ange styrmedel och åtgärder för att uppnå denna utfasning under 2040. De nationella förfarandena kommer att återspegla de specifika nationella och lokala förhållandena samtidigt som de följer dessa gemensamma principer.

- (25) De finansieringsinstrument som finns tillgängliga på unionsnivå kan användas för att stödja ett rättvist och inkluderande genomförande av utfasningen av naturgas, till exempel Europeiska regionala utvecklingsfonden, Sammanhållningsfonden och Fonden för en rättvis omställning, i linje med principerna om komplementaritet och administrativ förenkling.
- (26) För att uppfylla målen i handlingsplanen för energi till överkomliga priser och infria kommissionens åtagande om bättre lagstiftning, effektivare genomförande och förenkling¹¹ och om politisk samstämmighet syftar denna rekommendation till att effektivisera genomförandet på nationell och lokal nivå genom att tillhandahålla tydlig och praktisk vägledning, undvika onödiga administrativa bördor och säkerställa att åtgärderna är tillgängliga och lätta att förstå för såväl enskilda som myndigheter.
- (27) I enlighet med den europeiska pelaren för sociala rättigheter och EU:s jämställdhetsstrategi för 2020–2025 bör medlemsstaterna säkerställa att utformningen och genomförandet av åtgärder för utfasningen av naturgas främjar jämställdhet och icke-diskriminering samt rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS FÖLJANDE.

Medlemsstaterna rekommenderas att vidta följande åtgärder:

Skydd av utsatta kunder och energifattiga kunder mot energiavstängningar:

I. Införlivande, definition och identifiering

1. **Säkerställa ett fullständigt, konsekvent och snabbt införlivande så snart som möjligt** av alla EU-bestämmelser om utsatta kunder och energifattiga kunder, särskilt artiklarna 28 och 28a i direktiv (EU) 2019/944 och artikel 28 i direktiv (EU) 2024/1788, och garantera en likvärdig skyddsnivå inom både el- och gassektorerna. Medlemsstaterna bör säkerställa enhetlighet mellan energimarknaderna och att inga konsumenter förlorar tillgången till grundläggande energitjänster på grund av skillnader i lagstiftningen mellan olika sektorer.
2. **Basera berättigandet till stöd** till utsatta kunder och energifattiga kunder på tydliga, objektiva, tillförlitliga och aktuella uppgifter som återspeglar flera dimensioner av sårbarhet. Socioekonomiska uppgifter samt uppgifter om energi, klimat, byggnader, hälsa och värmekomfort bör integreras i bedömningen av stödberättigande och kompletteras med disaggregerade källor (t.ex. smarta mätare eller sensorer) och lokala institutionella uppgifter. Detta gör det möjligt att utveckla kriterier för stödberättigande som säkerställer en helhetssyn och ger en fullständig bild av ett hushålls situation. När så är lämpligt bör medlemsstaterna använda automatiska mekanismer för stödberättigande genom datadelning mellan relevanta myndigheter för att minska den administrativa bördan och reducera stigmatisering. Kompletterande processer för självidentifiering bör förbli enkla och tillgängliga via flera olika kanaler (online, telefon, post eller personligen på plats).
3. **Se över och uppdatera kriterierna för stödberättigande** och stödsystemen ofta för att säkerställa att de förblir välriktade och effektiva och för att förhindra förfarandemissbruk. Uppgifterna bör uppdateras regelbundet för att fånga upp

---

¹¹ Ett enklare och snabbare Europa: Meddelande om genomförande och förenkling, COM(2025) 47 final.

förändringar i inkomst, hushållets sammansättning, hälsotillstånd eller sysselsättningsstatus samt i resten av de uppgifter som avses i rekommendation 2.

II. Förhindrande av avstängningar

4. **Prioritera strukturella, långsiktiga åtgärder** såsom förbättrad energieffektivitet, anammande av förnybar energi, egenförbrukning av energi, energidelning och deltagande i energigemenskaper, med stöd av smarta mätare och övervakning i realtid. Vid behov komplettera sådana åtgärder med riktat och tillfälligt direkt offentligt stöd – inbegripet riktat ekonomiskt stöd – för att hjälpa utsatta kunder att ha kontroll över sina energiräkningar och undvika avstängning.
5. **Förbättra konsumentinformationen och konsumenternas medvetenhet** genom att tillhandahålla tydlig vägledning och utbildning om rättigheter och skyldigheter, energikompetens, fakturering, leverantörbyte och stöd till kunder i svårigheter samt genom att förbättra utnyttjandet av och medvetenheten om befintliga fördelar. Medlemsstaterna bör säkerställa tillräcklig finansiering för gemensamma kontaktpunkter och rådgivningstjänster som hjälper låginkomsthushåll och energifattiga hushåll, i linje med unionens vägledning om integrerade renoveringstjänster¹².
6. **Införa mekanismer för tidig varning för att upptäcka sårbarheter:** Medlemsstaterna bör uppmuntra leverantörerna och de systemansvariga för distributionssystemen att upprätta system för att tidigt identifiera hushållskunder som löper risk att inte kunna betala, baserat på avvikelser i konsumtionen eller obetalda förfallna skulder. Sådana system bör utlösa förebyggande och stödjande kontakt, energirådgivning eller hänskjutande till socialtjänst innan någon formell underrättelse om avstängning utfärdas.

III. Skydd mot avstängningar

7. **Anta lämpliga rättsliga skyddsåtgärder**, bland annat följande:
  - (a) Säsongrelaterade förbud mot avstängning och medicinskt motiverade undantag, definierade enligt nationella klimatförhållanden och sociala förhållanden, och året runt-förbud mot avstängning för kunder av hälsoskäl som medför ett kritiskt beroende av eldriven medicinsk utrustning.
  - (b) Skräddarsytt stöd till kunder som har eller riskerar att få obetalda förfallna skulder, inbegripet betalningsplaner, skuldförvaltningsstöd och, i motiverade fall, skuldlättnad, samt åtgärder för att begränsa eller avstå från avgifter för avstängning och återanslutning.
  - (c) Regler som säkerställer att avstängning inte sker om en faktura formellt bestrids och ärendet pågår, om det förhandlas om en betalningsplan, eller om kunden följer en överenskommen betalningsplan, inom ramen för parternas avtalsenliga rättigheter och skyldigheter.
  - (d) Regler som säkerställer att system för förskottsbetalning inte medför högre avgifter eller dolda kostnader och att utestående skulder återvinns genom proportionella och rättvisa förfaranden.

---

¹² Kommissionens rekommendation (EU) 2026/536 av den 10 mars 2026 med praktisk vägledning om gemensamma kontaktpunkter för energieffektivitet och byggnaders energiprestanda, EUT L 536, 11.3.2026, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2026/536/oj>.

8. **Säkerställa effektiva system med sistahandsleverantörer som garanterar kontinuitet i försörjningen**, som begränsas till tillfällig användning, med automatisk och omedelbar övergång för att förhindra avbrott i tjänsten, och transparent kommunikation och information till kunderna för att säkerställa att de inte drabbas av dyra räntor vid utebliven betalning och har tillgång till de verktyg och resurser som krävs för att fatta välgrundade beslut om sin energiförsörjning.
9. **Främja ansvarsfull leverantör-praxis** genom att uppmuntra antagandet av tydliga, stegvisa förfaranden för avstängning, rimliga varselperioder och – när det är tekniskt möjligt – en period med anpassad minimieförsörjning som är tillräcklig för att täcka grundläggande behov. Medlemsstaterna bör också säkerställa att leverantörerna tillhandahåller skräddarsydd rådgivning om hjälp med energiräkningar och de bäst lämpade erbjudandena, med tydlig kommunikation på flera språk och via flera kanaler.
10. **Uppmuntra frivilliga åtagandekoder** mellan leverantörerna, konsumentorganisationerna och de systemansvariga för distributionssystemen för att främja rättvisa, transparens och samarbete för att förhindra avstängning.

IV. Styrning, uppföljning och utvärdering

11. **Säkerställa en samordnad styrning på flera nivåer** som involverar nationella och lokala myndigheter, sociala stödtjänster, leverantörer, ombudsmannatjänster och konsumentorganisationer för att utbyta bästa praxis och samordna insatser.
12. **Ge tillsynsmyndigheterna i uppdrag** att övervaka och rapportera om andelen avstängningar, analysera klagomål och bedöma om leverantörernas uppsägningstider och alternativen i betalningsplanen är adekvata.
13. **Utveckla omfattande indikatorer och datainsamlingssystem** som omfattar både avstängningar och självavstängningar, uppdelade efter hushållskaraktiska och socioekonomisk status, kön, etnicitet och hälsa för att identifiera luckor, utvärdera åtgärder och vägleda korrigerande åtgärder.
14. **Överväga att utvidga förebyggande åtgärder och skyddsåtgärder mot energiavstängning** när så är lämpligt, så att dessa inte bara gäller hushåll i riskzonen utan även en bredare kategori av konsumenter som kan ställas inför utmaningar när det gäller att ha råd med energikostnaden, såsom låginkomsthushåll som riskerar att få obetalda förfallna skulder eller drabbas av plötsliga inkomstchocker.
15. **Mobilisera unionsfinansiering och nationell finansiering**: Medlemsstaterna bör till fullo utnyttja de olika möjligheterna till finansiering, inbegripet den sociala klimatfonden, för att finansiera förebyggande åtgärder och skyddsåtgärder mot energiavstängningar, inbegripet strukturåtgärder, riktat stöd, digitala verktyg för tidigt ingripande, och utbildning för socialarbetare och konsumenter.

Säkerställa skydd av utsatta kunder och energifattiga kunder under planering och genomförande av utfasningen av naturgas eller under avveckling av distributionsnät för naturgas

I. Fastställa möjliggörande rättsliga och politiska ramar för en smidig och rättvis utfasning av naturgas

16. Säkerställa fullständigt, konsekvent och snabbt införlivande och tillämpning av bestämmelserna i artiklarna 13, 55 och 57 i direktiv (EU) 2024/1788 på ett samordnat sätt och säkerställa överensstämmelse mellan nationella energi- och klimatplaner, nationella byggnadsrenoveringsplaner och värme- och kylstrategier, i syfte att möjliggöra en enhetlig, effektiv och rättvis utveckling av el-, värme- och gasnät på alla förvaltningsnivåer.
17. Utforma strategier och politik för utfasning av naturgas med de fördelar de kommer att medföra för konsumenterna och samhället i åtanke och i syfte att optimera de berörda hushållens kundresa.
18. Prioritera energibesparingar, byggnadsrenoveringar och rena uppvärmningslösningar som effektiva åtgärder för att skydda utsatta kunder och energifattiga kunder från energiprisvolatilitet och kostnader för fossila bränslen, inbegripet koldioxidprissättning.
19. Upprätta omfattande planering och samordning mellan de nationella, regionala och lokala förvaltningarna och engagera alla berörda parter, inbegripet energioperatörerna, de nationella tillsynsmyndigheterna, konsumentorganisationerna, arbetsmarknadens parter, det civila samhället och invånarna i alla faser av utfasningen av naturgas. Om sådana strukturer finns kan de lokala eller regionala energiorganen eller liknande organ stödja denna process, i linje med de roller som de tilldelats på nationell, regional eller lokal nivå.
20. Ge alla relevanta aktörer tillräcklig ledtid för planering och genomförande av en utfasning av naturgas, helst minst 10 år, särskilt i regioner som är starkt beroende av naturgas. Medlemsstaterna bör prioritera att minska efterfrågan på naturgas genom energieffektivitet, främjande av elektrifiering och användning av ren teknik, frivilliga avstängningar och förbud mot nya gasanslutningar, samtidigt som rena alternativ görs mer attraktiva, bland annat genom beskattning, utfasning av subventioner för fossila bränslen och riktade incitament för övergång till alternativ teknik.
21. Stödja både individuella lösningar (såsom värmepumpar och solvärme) och kollektiva system (såsom effektiv fjärrvärme och fjärrkyla, gemensamma projekt för geotermisk värme eller spillvärme) med fokus på överkomliga priser för låginkomsthushåll och låginkomstregioner.
22. Ge kommunerna möjlighet att bli de främsta möjliggörarna för utfasning av naturgas lokalt. I förekommande fall använda de lokala värme- och kylplaner som krävs enligt artikel 25.6 i direktiv (EU) 2023/1791 för kommuner med över 45 000 invånare som en operativ ram för att identifiera alternativ och stödja lokala gemenskaper.
23. Tillhandahålla riktat tekniskt och administrativt stöd, särskilt till små och medelstora kommuner, för att övervinna administrativa och finansiella begränsningar när det gäller att planera och genomföra processer för utfasning av naturgas. Detta stöd bör omfatta utbildning, gemensamt tekniskt bistånd och tillgång till EU:s stödprogram.
24. Främja energigemenskaper och energidelningsinitiativ genom att fastställa tydliga och enkla regler, minska de administrativa kostnaderna och bördorna, erbjuda ekonomiska incitament och tillgång till teknik samt säkerställa social inkludering när det gäller deltagande och fördelning av nytta.

25. Ta itu med split incentive-problemet i hyresbostäder genom att anpassa hyresvärdens och hyresgästernas intressen genom regleringsåtgärder, riktade finansieringsverktyg och incitament för renovering.
26. Undanröja hinder för byggnadsrenovering i flerbostadshus genom att förenkla tillgången till finansiering och beslutsfattandet för samägandestrukturer. Uppmuntra kombinerade renoveringar eller renoveringar på distriktsnivå för att uppnå stordriftsfördelar och förbättra överkomligheten och komforten.
27. Säkerställa överensstämmelse mellan definitionerna av ”utsatta kunder” och ”energifattigdom” inom gas- och elsektorerna, så att de återspeglar medlemsstaternas nationella social- och bostadspolitik.
28. Säkerställa att utsatta och energifattiga kunder som fortfarande kommer att vara anslutna till gasnätet skyddas från alltför stora avgiftshöjningar. I detta syfte säkerställa att de nationella regleringsmyndigheterna har befogenhet att fastställa riktlinjer för en strukturell strategi för avskrivning av tillgångar som avvecklas före deras ursprungligen beräknade livscykel, och fastställande av tariffer.

II. Öka konsumenternas engagemang och inflytande

29. Säkerställa tidig, transparent och inkluderande kommunikation med hushållen i samband med utfasningen av naturgas. Kommunikations- och engagemangsstrategier bör skraddarsys för olika sociala grupper och inkomstgrupper, särskilt utsatta och energifattiga kunder.
30. Tillkännage lokala och regionala utfasningsbeslut minst tio år i förväg, med en förutsägbar färdplan med viktiga milstolpar såsom förbud mot nyanslutning, utfasning av subventioner och avveckling av nät.
31. Ge hushållen tydlig och tillgänglig information om skälen till omställningen, dess tidsplaner, rättigheter och skyldigheter och stödåtgärder samt fördelarna med den, såsom lägre energiräkningar, hälsosammare och bekvämare bostäder, ökad energitrygghet och begränsning av klimatförändringarna.
32. Säkerställa att hushållen informeras om alla genomförbara energialternativ, inbegripet den potentiella rollen för förnybara gaser, kollektiva värmelösningar och olika elektrifieringsmöjligheter, och om fördelarna med energieffektivitet.
33. Stärka de gemensamma kontaktpunkter som definieras i direktiven (EU) 2023/1791 och (EU) 2024/1275 så att de kan fungera som centrala kontaktpunkter för hushåll och tillhandahålla särskild sakkunskap och riktat stöd i samband med utfasningen av naturgas, inbegripet vilket finansieringsstöd som finns tillgängligt och olika alternativ för ren uppvärmning och ren matlagning.
34. Utforma strategier för utfasning av naturgas som kombinerar energieffektivitetsförbättringar med utbyggnad av ren teknik. Medlemsstaterna bör också prioritera stöd till utsatta hushåll och låginkomsthushåll genom bidrag, strategier som inte innebär bidrag, smart finansiering, lån till låg ränta och variabla riktade stödsystem för ren teknik som är kopplade till inkomstindikatorer eller sociala indikatorer, för att säkerställa rättvisa och social rättvisa.

III. Uppföljning

35. Rapportera om hur arbetet framskrider med utarbetandet och genomförandet av nationella, regionala och/eller lokala planer för utfasning av naturgas och

uppföljningen av denna rekommendation genom uppdateringar av de nationella klimat- och energiplanerna – som en del av medlemsstaternas heltäckande bedömning av de värme- och kylplaner och nationella strategier för byggnadsrenovering som ingår i dessa, och med utgångspunkt i lokala värme- och kylplaner.

36. Utbyta bästa praxis och uppgifter om sociala konsekvenser, överkomliga priser och konsumentskydd genom de unionsstödda initiativen rådgivningscentrumet för energifattigdom (*Energy Poverty Advisory Hub*, EPAH) och borgmästaravtalet.
37. Utnyttja befintliga unionsplattformar såsom EPAH och det gemensamma europeiska energidataområdet som är under framväxande, för att stödja övervakning, säkerställa transparens och dela jämförbara data om sociala och energirelaterade konsekvenser.
38. Samarbeta med kommissionen, med tillsynsmyndigheterna och med de berörda parterna i det civila samhället för att säkerställa en konsekvent, rättvis och inkluderande strategi i hela unionen.

Utfärdad i Bryssel den 30.4.2026

*På kommissionens vägnar
Dan JØRGENSEN
Ledamot av kommissionen*

